

Бірлескен іс шаралар

«Балдәурен» бөбекжай – балабақшасында меңгеруші мен ата – аналар комитеті бірлесе отырып осы оқу жылының қыркүйек, желтоқсан, наурыз айларында балалардың тамағын ұйымдастырылуын қадағалап отырды.

Меңгеруші: Тамақтанудың пайдасы бар екендігі туралы белгілі факт, сау және қуанышпен жеуі керек! Балаларға қатысты сау тамақтану-бұл әсіресе өткір мәселе. Барлық ата-аналар өнімнің пайдасы мен зияны, аллергиялық реакциялар туралы біледі, бірақ әр ана балаға арналған өнімдерді жауапкершілікпен тандай бермейді. Ол үшін тиісті нормалар белгіленген. Балабақшаға келгенде әр ата-ана мәзір мен тамақтану нормаларын көре алады, ал балалардан дәм туралы сұраған дұрыс. Әрине, барлық тағамдар ұнай бермейді. Бұл түсінікті, балалардың барлық құмарлықтарын қанағаттандыру мүмкін емес. Көп нәрсе баланың отбасында қалай тамақтанатынына байланысты. Олар оны қасықпен тамақтандыра ма немесе толық тағамның орнына сүйікті шоколадтармен еркелете ме? Сіз балаңызға айран, ряженка сатып алған ананы сирек көресіз – неге йогурт, фругурт және т.б. кептірілген жемістерден компот пісіретін аналар – шырындар, фанттар және кока – кола болған кезде не үшін. Бала балабақшаға келгенде, проблемалар басталады. Мен мұндай компот ішпеймін, мұндай балықты жемеймін, маған котлеттер ұнамайды. Мен шұжық жеймін! Ал балабақшалар, өз кезегінде, баланы табиғи, дұрыс тамақпен қамтамасыз еткісі келеді. Сондықтан балалардың рационында сүзбе, балық, ет, қырыққабат, бауыр және ашытылған сүт қосылған айран бар. Балаларға тағамдарды үстелге ұсына отырып, біз осы өнімнің артықшылықтары туралы айтуға тырысамыз. Балаға оның энергияға және негізгі компоненттерге (ақуыздар, майлар, көмірсулар, минералдар, микроэлементтер, дәрумендер) қажеттілігін қамтамасыз ететін жеткілікті қоректік заттар қажет. Азық-түлік әр түрлі, теңдестірілген және тамақтану компоненттерінің қажетті қатынасын қамтуы керек.

Медбике: Тамақтану баланың денесінің өсуі мен дамуының барлық процестерімен алдын-ала жүруі керек, өсіп келе жатқанда, бала тамақ пен қоректік заттардың жетіспеушілігін сезінбеуі керек. Белгіленген нормаларға сәйкес балабақша мәзірі мұқият есептелген энергетикалық құндылыққа ие. Мысалы, үш жасқа дейінгі баланың күнделікті нормасы – 1540 ккал, ал үш жастан асқандар-1900 ккал. Дәл осы сандарға сүйене отырып, балабақшадағы мәзір тандалады. Балабақшадағы бірінші нәрсе-сіздің баланыз таңғы ас алады-кейде бұл сүт ботқасы, май мен ірімшікпен нан, шай немесе какао. Біраз уақыттан кейін күнделікті екінші таңғы ас беріледі, оған әдетте жеміс шырыны немесе жеміс немесе қышқыл сүт өнімі беріледі. Түскі ас-бұл ең маңызды тағам, ол бірінші, екінші, бүйір тағаммен, көкөніс салатымен, және, әрине, үшінші ретінде шырын немесе компоттан тұрады. Ұйқыдан кейін балалар әдетте түстен кейін тамақтанады – көбінесе бақшасында түстен кейін олар сүзбе, дәмді тоқаштар немесе пирогтар, шай береді. Әрбір мектепке дейінгі мекемеде балалар толық және сапалы тамақтандырылады. Балаларды бірдей тағаммен жиырма күнде бір реттен жиі тамақтандыруға болмайтын ережелердің бірін атап өткен жөн. Сондықтан балабақшадағы балалардың диетасы әртүрлі. Балабақшадағы тамақтануды ұйымдастыру отбасындағы баланың дұрыс тамақтануымен біріктірілуі керек. Үйде тамақтану балабақшаның диетасын толықтырады. Осы мақсатта ата-аналар күн сайын топтарға ілінген мәзірмен танысуы керек. Сондықтан, кешкі асқа бала балабақшада алмаған тағамдар мен тағамдарды ұсынған дұрыс, ал демалыс және мереке күндері оның диетасын садовскийге жақындатқан дұрыс. Балалар өте мұқият, олар бәрін көреді және естиді. Тамақ туралы тек жақсы айтуға болады. Тамақтану кезінде бәрі осы процеске назар аударуы керек, бала үшін бұл өте қиын мәселе. Рационалды тамақтану туралы ата-аналарға кеңес беру балабақшаның басты міндеттерінің бірі-әр баланың өмірі мен денсаулығын қорғауға конституциялық құқығын қамтамасыз ету.

Ата – ана: Б. Әнетқызы – педиатор дәрігер

Мектепке дейінгі мекемеде және отбасында баланың тамақтануы біріктірілуі керек.

Дұрыс тамақтануды қамтамасыз ету үшін үш шарт қажет:

1. тағамда барлық қажетті ингредиенттердің болуы;
 2. дұрыс пісіру технологиясы және ұтымды тамақтану;
 3. пайдалы ас қорыту жүйесі, ондағы барлық ферменттердің қоректік заттарды дұрыс өңдеуі.
- Тамақтану режимі-тиімді тамақтануды қамтамасыз ететін негізгі шарттардың бірі. Балалардың денсаулық мәдениеті негізгі режимдер туралы білімді, физикалық күш салу мен

демалудың кезектесу қажеттілігін ғана емес, сонымен қатар балалардың дұрыс тамақтануы мен мәдени-гигиеналық дағдыларының қарапайым ережелерін білуді де қамтиды.

Дұрыс ұйымдастырылған диета мыналарды қамтиды:

1. тамақтану уақытын және олардың арасындағы аралықты сақтау;
2. физиологиялық тұрғыдан ұтымды тамақтану жиілігі;
3. күні бойы жеке тамақ бойынша калорияны дұрыс бөлу.

Баланың денсаулығы отбасындағы дұрыс тамақтану мәселелерінде ата - аналардың хабардар болу деңгейіне байланысты. Ата-аналармен жұмыс жасаудың нысандары мен әдістері педагогикалық мәдениетті арттыруға, балабақша мен отбасының өзара іс-қимылын нығайтуға, ұтымды тамақтану мәселелерінде оның тәрбиелік әлеуетін күшейтуге бағытталуы керек. Мектепке дейінгі мекемеде және отбасында тамақтануды ұйымдастыруда ыдыс-аяқтың әртүрлілігі мен дәрумендеріне ерекше назар аудару керек. Үйде дұрыс тамақтануды ұйымдастыруға мүмкіндік беретін тамақтану мәселелері бойынша ата-аналармен өзара әрекеттесудің дәстүрлі емес тәсілдерін қолдану ата-аналардың сауаттылығын арттыруға және балаларының денсаулығын нығайтуға көмектеседі. Балабақшада тәртіп бойынша өмір сүруге дағдыланған балалар оны үйде де өз еріктерімен орындайды. Бірақ тәжірибе көрсеткендей, көптеген отбасыларда күн режимі орындалмайды. Бұл ата-аналардың үлкен қателігі, өйткені бұл жағдай баланың денсаулығы үшін ғана емес, сонымен бірге тәрбие үшін де қауіпті. Ата-аналардың режимге немқұрайлы қарауы жағымсыз салдарға әкелуі мүмкін.

Ата-аналар бірқатар ережелерді сақтау керек.

1. Ата-аналар балабақшада қабылданған тамақтану режимін тамақтану жиілігі бойынша да, олардың арасындағы интервалдардың ұзақтығы бойынша да білуі және сақтауы керек.
2. Балаларға тамақ арасында тәттілер бермеу керек.
3. Ата-аналардың балалық шақта қандай тағамдардың пайдалы екенін білуі өте маңызды.
4. Ата-аналар күн сайын балалардың тамақтануында қандай тағамдарды міндетті түрде қолдану керектігін білуі керек.
5. Сүт, ет тұтынудың тәуліктік нормасын сақтау, көкөністерді, жемістерді, сары май мен өсімдік майын кеңінен пайдалану маңызды.
6. Тәттілерді негізгі тамақтан кейін аз мөлшерде беруге болады.

Мектепке дейінгі білім беру мекемелерінде күн тәртібі толық жүзеге асырылады. Бірақ мұнда балалардың өмірін ұйымдастыруда икемділіктің болмауымен байланысты кемшіліктерді атап өтуге болады. Мектепке дейінгі мекемеде тамақтануды ұйымдастырудың негізгі қағидаттарын сақтау мызғымас болуы керек:

1. Тағам дәмді болуы керек.
2. Құрамында тұз, кант және дәмдеуіштер көп тағамдар мен тағамдарға деген қажеттілікті шектеу керек.
3. Диетаның көлемі мен режимі балалар денесінің жас қажеттіліктеріне сәйкес келуі керек.
4. Баланың дұрыс ішу режимін қамтамасыз ету қажет.
5. Жеке тамақтану болуы керек.
6. Балалардың тамақтануын ұйымдастыру шарттары талаптарға сай болуы тиіс.
7. Гигиеналық талаптарды сақтау қажет.
8. Рационалды тамақтануды мұқият дайындалған мәзір қолдауы керек.

Тамақтанудың дұрыс ұйымдастырылуын үнемі бақылау қажет. Жакында балалардың тамақтану сапасының нашарлауы байқалады, бұл физикалық даму деңгейі төмен балалар санының көбеюіне әкеледі, өйткені азық-түліктің жеткіліксіздігі, ондағы дәрумендер мен минералдардың болмауы бұлшықеттердің жұмысына теріс әсер етеді. Бірақ, балабақшаларда және отбасында тамақтану сапасын нашарлататын қиындықтарға қарамастан, жол берілмейді. Өмір ата-ананың сүйіспеншілігі, қамқорлығы және дұрыс тандестірілген тамақтануы болған кезде баланың дені сау және бақытты болып өсетінін дәлелдейді. "Мектеп жасына дейінгі балалар үшін пайдалы тамақтану" туралы ата - аналарға кеңес беру сіздің баланыз ұзақ уақыт бойы ортақ үстелге отырады, өздігінен жейді. Мектеп жасына дейінгі балалардың тамақтануы оның ас қорыту жүйесінің ерекшеліктерін ескеруі керек, ол әлі күшті емес және қалыптаспаған.

Медбике:

Базарбаева М

Бірлескен іс шаралар

«Балдәурен» бөбекжай – балабақшасында тәрбиешілер мен ата – аналар комитеті бірлесе отырып жыл бойында балабақшаның мерекелік іс – шараларын өткізіп отырды. Балабақшаның жылдық жоспарына сай ата – аналармен бірлесе отырып көптеген мерекелік іс – шаралар мен спорттық сайыстар өткізілді. Ата – аналар белсенді атсалысты. Балабақша мен ата – аналар арасындағы сабақтастық үлкен жетістікке жеткізеді және бала тәрбиесіне үлкен үлес қосады. Мектепке дейінгі ұйымдарда баланың білімге деген құштарлығын арттырудан, ұлтымызға тән қасиеттерін бойына сіңірген бала тәрбиелеуден бастағанның маңызы зор. Балабақша — бүлдіршіндерді болашақта ата дәстүрін сақтайтын инабатты да, ибалы үлкен-кішіні сыйлай білуге үйрететін тәрбие орталығы. Өмірге келген жас ұрпақты тәрбиелеу ата-аналар мен балабақша тәрбиешілерінің қасиетті борышы. Бала үшін дүниеде ең жетілген, білімді де, мәртебелі адам – оның ата – анасы. Ал, ең әдемі де жарық үй – оның туылған үйі. Жас баланың дамуында ата-ананың орыны ерекше, сондықтан ата-ана өз отбасында қолайсыз жағдайларды баланың көзінше тудырмауға тырысуы қажет. Отбасындағы ұрыс-керіс баланың жүйкесін тоздырады. Кейбір ата-аналар өз перзентін шектен тыс еркелетіп, баланың бетінен қақпай, көңіліне қарап тәрбиелейді. Ал мұндай көріністер баланың бойына кері қасиет пайда болуына тікелей жағдай тууына себеп болады. Ата-аналар балаға отбасылық өмірдің алуан түрлі, қыры мен сырын дүние жұмбақтарын танытып, тағылым талғамға, әдептілікке баулуға тиіс. Себебі, ата-ананың күнделікті өмір тіршілігіндегі еңбегі, адамның бейнелері, жақсы мінез-құлық, дұрыс қарым-қатынасы – балаға үлгі. Баланың алдында барынша сабырлы әрі ұстамды болуға тырысу керек, ата-ана өзі үлгі бола отырып, баласын сабырлылыққа тәрбиелейді. Әрбір ата-ана өз баласы үшін-басты тұлға. Сондықтанда да кез-келген бала алдымен үлгіні ата-анасынан алады. Бала әкеден ақыл, анадан мейір алады. Ата-ана баласымен пікірлесуде бейауыз сөздерді қолданбай, дәрекілікпен жеке басын қорламай, мейірімді, табиғи, жылы ақылды сөздер айтып өнеге бола білсе, тәрбие де табысқа жетеді, өйткені, жақсы сөз жан семіртеді. Сонымен қатар мектепке дейінгі ұйымның педагогикалық ұжымы ата-аналармен бірлесіп, баланы өсіріп тәрбиелеудегі басты мақсат қоғамдық өмірге «түзу кірпіш қалау» екенін ескере отырып, ал осы мақсатты жүзеге асыру үшін, алдындағы қандай болмасын қиындықтарын жеңу, соған сәби кезінен төмендегі мынадай көзқарастарды негізгі ұстаныным ретінде қабылдау. Көзқарастар мыналар: Баланы сәби ол әлі ештеңе білмейді, ұқпайды деп жай көзбен қарамау керек, өйткені ол да өсіп келе жатқан тұлға. Баланы әр уақытта шындыққа үйрету. Еш уақытта алдамай, шындықты ашып айтып сол жағдайға дұрыс көзқараспен қарауға жағдай туғызу. Баланың өз ісін уақытымен күнде қадағалау, бақылау. Баланың әр бір ісін қадағалап, оған деген көзқарастан нәтиже шығаруға көмектесу. Қандай жағдай болса да, ұрпағын жауын мен жел өтінен, жаман әдеттен қорғап, өз бойындағы ең жақсы қасиеттерін сіңіру, ана уызбен бірге ұлттық дәстүр қайнарына қондырып өсіру әке мен ананың ұлы борышы. Дені сау, рухы таза, ана тілін толық меңгерген ұрпақ өсіру қазіргі кездегі ең негізгі мәселе. Бала тәрбиесінде отбасы басты орын алады. Баланың ана тілін толық меңгеруі, ұлттық-сана сезімін тәрбиелеу, денсаулығын түзету, бала тәрбиелеудің әдіс-тәсілдерін білу жөніндегі дағдыларын қалыптастыру мектепке дейінгі мекемелерге берілген. Тәрбиенің сан алуан келелі мәселесін шешетін, қарапайым дағдыларды бала санасына орнықтыратын алғашқы білім баспалдағы – балабақша. Балабақшада халық педагогикасын бала бойына сіңіре отырып имандылыққа, адамгершілікке тәрбиелейміз. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың жалпыға міндетті мемлекеттік стандартының бес саласының әр бөлімдеріндерінің ұйымдастырылған оқу іс-әрекеттерінде салт-дәстүрдің барлық түрлерін баланың бойына сіңірудеміз. Мысалы: тұсау кесу, бесікке салу, тілашар т.б. Мектепке дейінгі ұйым тәрбиешілер өз тәжірибелерінде халық ауыз әдебиетінің ішінен жиі мақал-мәтелдер, жұмбақтар, жаңылтпаштар, санамақтар, ертегілерді оқу іс-әрекеттерінде пайдаланады. Бүгінгі күнде жас ұрпақтың сана сезіміне өз елінің, жерінің тарихы мен мәдениеті туралы алғашқы ұғымдарды кішкентай кезінен қалыптастырамыз. Баланың өмірге қадам басардағы алғашқы кимыл-әрекеті ойын. Сондықтан оның мәні ерекше. Қазақ халқының ұлы ойшылы Абай Құнанбаев «Ойын ойнап, ән салмай өсер бала бола ма?» — деп айтқандай баланың өмірінде ерекше орын алады. Ойын мектеп жасына дейінгі баланың жеке басының дамуына ықпал ететін тәрбие құралы. Ойын баланың барлық қабілетінің дамуына, айналасындағы дүние жайлы түсініктерінің кеңеюіне, тілінің дамуына, құрбыларымен жақындасуына көмектеседі. Өйткені бала нәресте шағынан бастап адалдыққа, батылдыққа,

мейірімділікке, еңбек етуге тәрбиелеудің құралы ойын. Осыған орай бүгінгі күндері тәрбиешілер алдында балаға білім, білім дағдыларын игеріп қана қоймай, қабылдауын, ойлауын, киялын, сезімін, ерік-жігерін жан-жақты етіп дамыту міндеттері тұр. Болашақ қоғамымыздың тағдыры да бала тәрбиесіне тікелей байланысты. Қоғамды дамытушы да, ілгері апарушы да осы жас жеткіншектер. Тәрбиенің сан қилы дағдыларын бала бойына дарытатын алғашқы білім баспалдағы – балабақша, жол сілтеп, жетелеп, үйретуші — тәрбиеші.

Балабақшадағы тәрбие – қазақи ұлттық сана, ұлттық психология қалыптасқан парасатты, адамгершілік қадір – қасиеті мол, физикалық және моральдық жоғары белсенді жеке адамды қалыптастырып шығару процесі болып табылады. Тәрбиелеу мен білім берудің әрекеті практикалық процесс үстінде қалыптастырылады. Тәрбиелеу мен оқытудың міндеттері баланың осы іс-әрекет түрлерін қалыптастыру және оны белгілі бір мақсатқа бағыттап отыруды көздейді. Ойнау, еңбек ету, және білім алу барысында ақыл-ой, адамгершілік, физикалық және көркем тәрбие, даму процесі қатар жүреді. Бала осы кезде белгілі дәрежеде білім алады, іскерлікке үйренеді, өзін қоршаған ортамен қарым-қатынас жасауға, қоғамдық өмірдің әдет дағдыларын игеруге бейімделеді. Іс-әрекеттің тап осы түрлерін ғана дамыту арқылы тәрбиелеу білім беру міндеттерін шешуге, бала дамуын дұрыс жолмен бағыттап отыруға мүмкіндік туады. Жаксы ойнап, еңбек ете білетін әрі оқуға қабілетті баланы ересек адамдар мен балалар қоғамында өмір сүруге қажетті қасиеттерді толық игерген тәрбиелі бала деп аталуы мүмкін. Жоғарыда аталып өткен іс-әрекеттің әрқайсысы бала дамуына өзіндік, өзіне тән үлесін қосады. Мысалы, тәрбиенің ең маңызды міндеті саналатын ақыл-ой тәрбиесінің өзі бала ойының: еңбегін және балалардың оқуын үнемі бағыттап отыру арқылы жүзеге асатыны бізге балаларды тәрбиелеу тәжірибесінен таныс. Адамгершілікке тәрбиелеу міндеттері жөнінде де осыны айтуға болады. Бала өзін-өзі көрсете білсе, ендеше ойын, оқу еңбекте адамгершілікке тәрбиеленеді деген сөз. Өйткені, мұнда олардың өзара ересек адамдармен қарым-қатынасы қалыптасады. Іс-әрекеттің әрбір түрінде осылайша өзара ұштасып жататын педагогикалық мүмкіндіктерді ескере отырып, мектепке дейінгі ұйымдарда балалардың тіршілік әрекеттерін, тәрбиелік мақсатқа сай ұйымдастыра аламыз. Ойын, еңбек, оқу арқылы біз балаларға белгілі бір тұрғыдан ықпал жасай аламыз. Бірақ біз іс-әрекеттер ойын, еңбек, оқыту өзара ұштасқан жағдайда ғана баланың жеке басын дамытуда толық нәтижеге жете аламыз. Балабақшаның негізгі міндеті – баланың жеке басының бастапқы қалыптасуын қамтамасыз ету. Бұл жас баланың ақыл-ойының дамуы мен даярлығы үшін қолайлы кезең. Осы кезеңде бала оқу мен тәрбиені қалыптастыруға, өз қызметін білуге, тілдік қатынастың қарапайым тәжірибесінде өзін-өзі таныта білуге, мінез-құлық мәдениетіне, жеке гигиеналық және салауатты өмір салтының негіздеріне бағдарланады. Еліміздің ертеңгі болашағы жас ұрпақты азаматтық пен имандылыққа баулу – тәрбиенің басты міндеттерінің бірі. Сонымен қатар ата-аналар мен мектепке дейінгі ұйымдар ұлттық тәрбиеге де мән бергендері жөн. Бұл саладағы күш – жігер алдымен бүлдіршіндерді отандыққа тәрбиелеуге бағытталады. «Отан» деген ұғым балаға дүние есігін ашқан үйі, ата-анасы, ағайын туыстары, туған жері, кең – байтақ гүлжазира даласы, тау – тасы, өзен – көлі, сылдырап аққан мөлдір бұлағы бейнесінде қабылданып, ең қасиетті де құдіретті алтын бесігі ретінде үйретуге тиіспіз. Жас ұрпақты кішкентайынан салт-дәстүрлер рухында баулу, құлағына сіңіру әдет-дағдысына айналдыру – парызды іс. Қазақ сөз өнерін қатты құрметтеген халық: «Жаксы сөз – жарым ырыс», «Жаксы сөз жан семіртер. Сонымен қатар балаға «сіз», «рақмет», «кешірініз», «өтінемін» деген сияқты сыпайылықты білдіретін сөздерді үлкендерге айтып жүруге үйрету, оған дағдыландыру ата-аналар мен тәрбиешілердің міндеті. Халқымыздың дәстүрінде қол алысып амандасуға ерекше көңіл бөлген, жас баланы сәби кезінен үлкендермен қол алысып амандасуы тәрбиелейді. «Көкене қолынды беріп амандас», «Ағанның қолын ал», «Атана екі қолынды бер» деп үйретеді. Ондай кезде үлкендер яғни аталар, әжелер «Ой азамат болыпты ғой!», «Таудай бол!» деп баланың қолын алып, сәлем беруге ынталандыратын сөздер айтып ынтасын тудырады. Баланы жастайынан осындай ынабаттылыққа баулу, ол есейгенде сыпайы, әрі жеке тұлға болып қалыптасуына негіз болады. Болашақ ұрпақ тәрбиесін іске асырып отырған кезкелген мекеме үшін отбасымен жұмысты тиісті дәрежеде ұйымдастырудың маңызы өте зор. Себебі, отбасы баланың түпкі тамыры, болмысын қалатын мекен. Отбасымен жұмыс мүмкін педагогтардың жүргізетін жұмыстарының ең қызықты бір бағыты шығар. Бір жағынан, бұл жұмыс аса бір шеберлікті, құпиялықты, мәдениетті, білімді, тәжірибені қажет ететін жұмыстардың бірі. Өйткені, отбасымен жұмыс жүргізген кезде түрлі адамдармен, түрлі түсініктермен, түрлі мінез-құлықтармен, түрлі қиыншылықтармен қарама-қарсы кездесесің.

Осының барлығынан педагогтық абыройына кір келтірмей шығу үлкен өнерді қажет етеді. Сол себептен білім беру мекемесінде отбасымен жүргізілетін жұмыстарды әдістемелік жағынан орынды ұйымдастырудың маңызы өте зор. Отбасымен жүргізілетін жұмысты әдістемелік дұрыс ұйымдастыру дегеніміз не? Бұл - мекеме ішінде отбасымен жүргізілетін жұмыстарды педагогикалық қағидаларға сәйкес, баланы жан-жақты дамытуға қорғауға бағдарланған түрде ұйымдастыру. Отбасымен жүргізілетін жұмыстарды әдістемелік негізделген, бала құқығын сақтауға және жағынан белгілі бір ретпен, жүйелі түрде ұйымдастыру жүргізілген жұмыстың нәтижесіне әсер етеді. Балабақшамен таныстыру жұмысы – жылына 1 рет оқу жылының басында жүргізіледі. Бұл жұмыстың негізгі мақсаты ата-аналарды балалардың білім алу және тәрбиелену ортасымен таныстыру болып табылады. Яғни, отбасын балалар өмір сүріп отырған ортаның материалдық-техникалық базасымен және осы ортаның оқу-әдістемелік қамтамасыздану дәрежесімен, педагогикалық ұжыммен, мамандармен таныстыру және осы арқылы олардың оң көзқарастарын қалыптастыру, достық қарым-қатынас құру.

Әдіскер:

Жылысбаева Р

Жылысбаева Р

Бірлескен іс шаралар

«Балдәурен» бөбекжай – балабақшасында ақпан айында «Қарлығаш» ортаңғы тобында «Әкем, шешем және мен» тақырыбында спорттық сайыс өтті.

Тақырыбы: «ӘКЕМ, ШЕШЕМ ЖӘНЕ МЕН» отбасылық спорттық сайыс

Қатысушы: ортаңғы топ балалары мен ата — аналары

Мақсаты: Балаларды және ата-аналарды сұлу да сымбатты, денсаулығы зор, күшті болу үшін денені шынықтыру, оларға спортпен айналысуын қажет екендігінің манызын түсіндіру.

Оларға спорттық ойындарды орындата отырып, спортқа деген қызығушылықтарын арттыру.

Салауаттану – адам жанының да, тәнінің де тазаруы, денсаулығының жақсаруы, сондықтан салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу.

Түрі: отбасылық спорттық сайыс

Құрал – жабдықтары: доптар, секіртпелер, кеглилар, арқан, шығыршықтар, кіші доптар, бадминтон қалақтары.

Өтілу барысы:

1. Ұйымдастыру бөлімі.

— Қадірменді спорт сүйер қауым! Бүгінгі балалар мен ата-аналары арасында өткізгелі отырған «Әкем, шешем және мен» атты спорттық сайысымызға қош келдіңіздер! салауатты өмір салтын насихаттау, балалардың ата – аналарын дене шынықтыру мен спортқа үгіттеу, спортпен айналысып балаларымен бірге белсенді уақыт өткізу мақсатында өткізіліп отырған спорттық байқауымызды ашық деп жариялаймыз.

Отбасылардың бірге орындайтын спорттық өнерлерін көрсетуде жылдам, епті, ұйымшыл және көңілді екендіктерін көру қандай қуаныш. Бүгінгі біздің сайысымызға 3 отбасы қатысады.

Әр отбасы жеке топты құрайды. Әр топ жеңіс мәресіне жету үшін бірнеше кезеңнен тұратын кедергілерге төтеп беруі тиіс. Менінше бұл әрбір ата-аналарымыздың қолынан келеді.

Біз әр топ отбасыларына сәт сапар тілейміз!

Жарысқа қатысатындарды шақырамыз,

Әр таңды бақыппенен атырамыз.

Өнерді ой көгінде бақылаңыз,

Сайысқа қатысуға енді ортаға,

Үлгілі де өнегелі, жылдам да шапшаң,

Отбасыларымызды шақырамыз.

(әр отбасы орындарына келіп тұрады)

1. «Бәйтерек» тобы,

2. «Болашақ» тобы,

3. «Жас қыран» тобы,

Ал, құрметті халайық!

Жарысты енді көріңдер.

Әділ қазы алкасы,

Әділ баға беріндер!

Сайысты бастамас бұрын, сайысымызды бағалап, төрелік айтар әділқазылар алқасымен таныстырып өтейік.

2. Негізгі бөлім

Спорттық сайысымыз 5 баллдық жүйемен бағаланады.

Сайыстың бағдарламасы 6 турдан тұрады:

1-тур: «Менің отбасым». Таныстыру

2-тур: «Эстафета»

3-тур: «Тасымақ»

4-тур: «Көпсайыс»

5-тур: «Арба»

6-тур: «Арқан тартыс»

Әр кезеңнен кейін әділқазылар өз бағаларын береді.

Құрметті сайыскерлер! Сіздерге сәт — сапар!

Сайысқа қатысушыларға көтеріңкі көңіл – күй, батылдық, жеңіс тілей отырып, сайысымызды бастаймыз.

I. «Менің отбасым». Таныстыру.

Өнер қуып отбасы өтер дейміз,

Бір басына өнері жетер дейміз.

Сайысқа келген топтар кезектесіп.

Таныстырып өздерін кетер дейміз.

- Әр отбасы өз тобының атын, ұранын, төсбелгісін таныстырып өту.

II. «Эстафета»

Шарты: Әр отбасы мүшелері кезектесе кедергі арасымен қолындағы бадминтон қалағымен кіші допты түсірмей, допты теуіп алып жүру.

III. «Тасымақ»

Шарты: Әр отбасы мүшелері еңкейе жүре желкесіндегі допты жерге түсірмей кедергі арасымен жүріп өту.

- Сәт сапар!

- Жаксы! Керемет! Әділқазылар алқасы қалай сіздерді бағалайды екен?!

IV. «Көпсайыс»

Шарты: Ойынды аналары секіртпемен секіріп бастайды, межелі орынға жеткенде балалары да жүреден отыра қосаяқтап секіріп анасының қасына барады, ал әкелері өрмекші жүрісі бойынша ана мен баланың жанына барып, әке мен ана баласын айкастырылып ұсталған қолдарына отырғызып өз орнына кері оралу.

1. «Арба»

Шарты: Әр отбасы мүшелері шеңбермен допты кедергілерден алып жүру. Нәтижесі допты дұрыс бағыттау. Кедергілерді құлатпау.

1. «Арқан тартыс»

Шарты: Екі отбасы мүшелері арқан бойымен ұстап, бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Белгі берісімен екі отбасы арқанды өзіне қарай бар күштерін сала тартады. Бұл жерде күш сыналады. Егер отбасы мүшелері сызықтан шығып кетсе, сол отбасы жеңіледі.

▪ Рахмет!

▪ Әділқазылар алқасы сіздердің бағаларыңыз!

III. Қорытынды бөлім.

Жарыс заңы ежелден-

Жеңімпазды анықтау.

Жеңімпаз болу шарты сол-

Еңбектену, жалықпау.

Біреу озса сайыста,

Біреу артта қалады.

Жеңілгендер ренжімей,

Тараса бізге жарады.

— Олай болса, құрметті сайысқа қатысушы ата-аналар, балалар, сіздер бүгін өз күш-жігерлеріңізді, шымыр шыныққан екендеріңізді дәлелдедіңіздер. Біздің әділқазыларымыз барша турдың қорытынды бағасын есептеп шығарғанша, сіздерге мектеп оқушыларының ән шашуын ұсынамыз:

— «Жаса, қазағым» әні.

Орындаушылар: Нұртан Арман, Рулел Айша

Таңданайық, спортқа тамсанайық.

Бәріміз де қосылып, қол соғайық.

Шабыттанып, көңілдерің көтерілсін,

Сайыскерлерді мадақтап қол соғайық! — дей келе, сайысымыздың аяқталар сәтіне де келіп жеттік. Олай болса, бүгінгі сайыскер отбасыларды мадақтау үшін сөзді әділқазылар алқасына береміз.

Жеңімпаздарды марапаттау.

(Әділқазылардың ұпайларын тындау)

I орын – Даримбаеватар отбасынан құралған топ «Жас қыран»

II орын – Жылысбаеватар отбасынан құралған топ «Болашақ»

III орын – Төребековтар отбасынан құралған топ «Бәйтерек»

Әділқазылар алқасы қорытындысын жариялап, жеңімпаздарды атайды. Отбасыларды дипломдармен марапаттап, демеушілер сыйлықтар табыстайды.

Деменіздер, біз өнерді аяп қалды,

Мезгіл де біраз жерге таяп қалды.

Сау болып тұрыңыздар, кездескенше,

Осымен спорттық сайысымыз аяқталды.

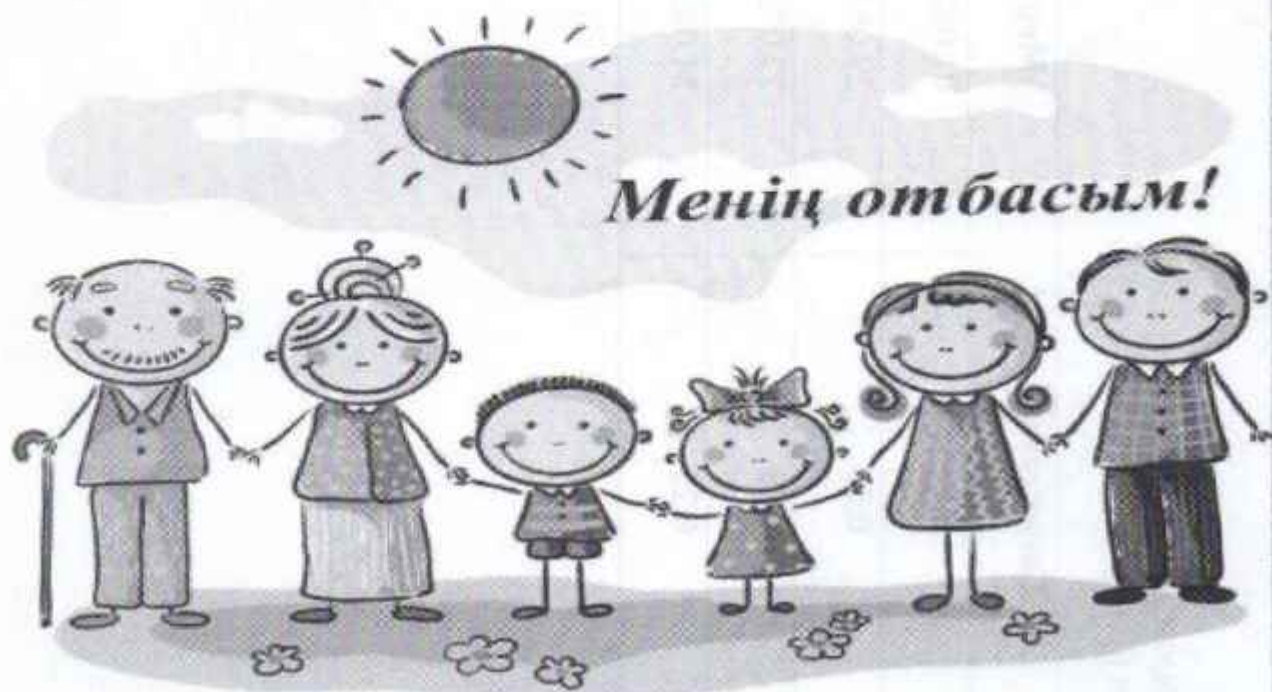
Бүгін алтын уақыттарыңызды қиып, отбасылық сайысқа қатысқандарыңыз үшін әрбір отбасыға алғысымызды білдіреміз! Жаксылықта, амандықта жүздескенше!!! Сау болыңыздар!

Әдіскер: *Жылысбаева Р*

Жылысбаева Р

Бірлескен іс шаралар

«Балдәурен» бөбекжай – балабақшасында қаңтар, наурыз айларында «Менің отбасымдағы қызықты күндерім» тақырыбында викторина өткізілді. Отбасы туралы аниматорлық суреттер мен қанатты сөздер аясында өтті. Ата – аналарға сұрақтар қою арқылы пікірлерін тыңдадық.

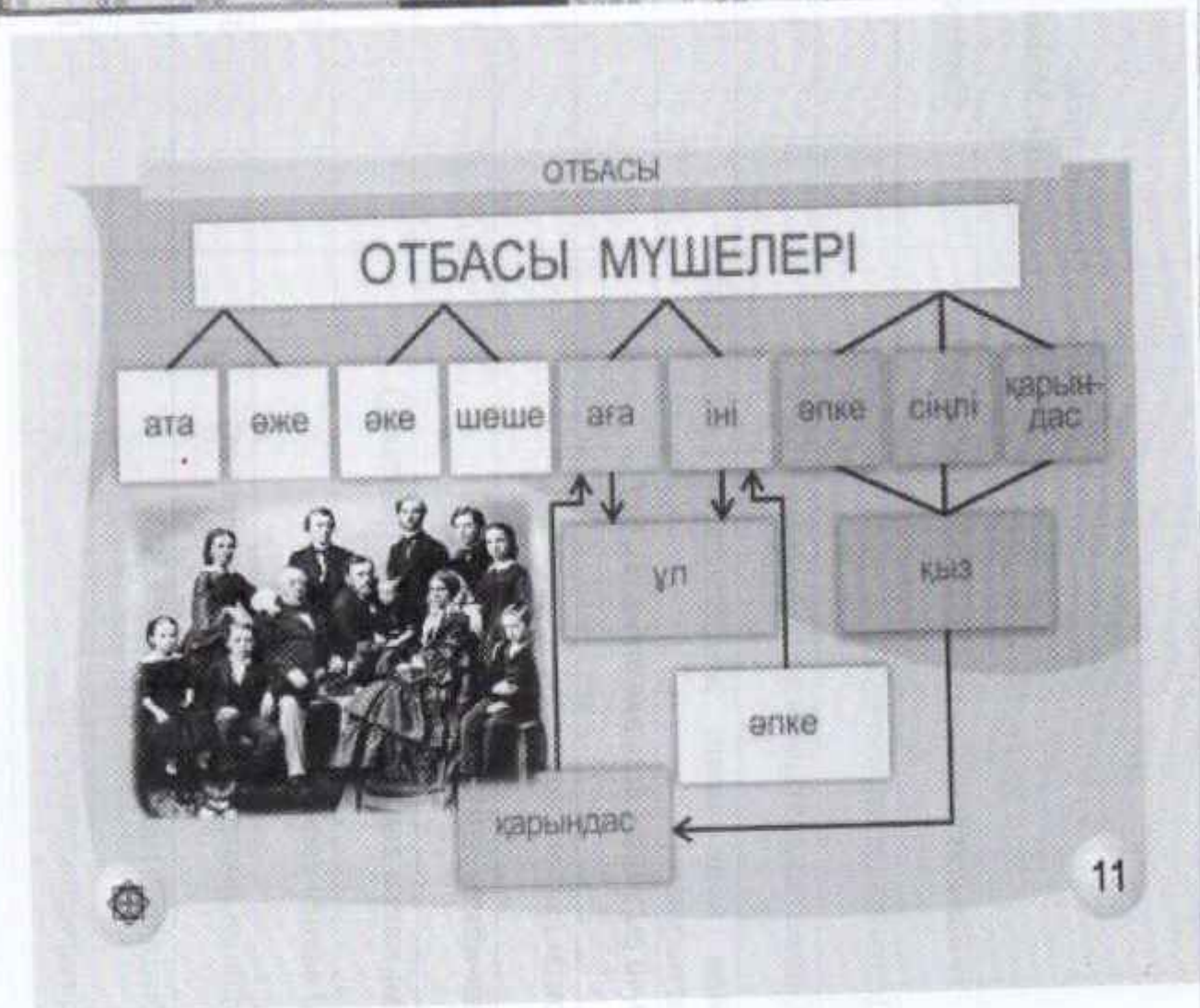

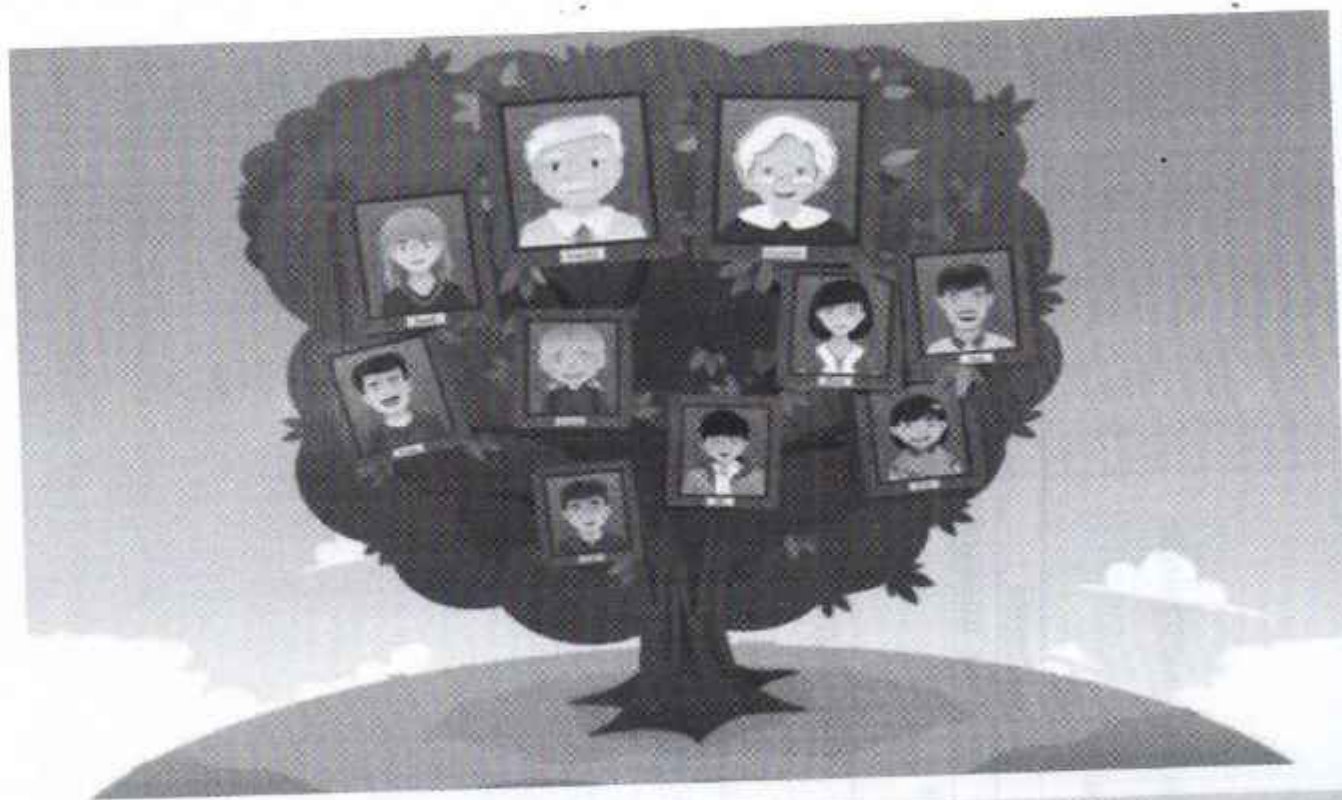
Сұрақ-жауап әдісі:

- 1.Отбасы дегеніміз не?
- 2.Отбасы қанша адамнан құралады?
- 2.Отбасы мүшелері кімдер?
- 3.Отбасы мүшелері сендерді қалай еркелетеді?
- 4.Отбасы мүшелерінің қандай қызметтері бар?
- 5.Кім өз отбасы туралы айтып береді?

**Отбасы – сыйластық, жарастық орнаған орта.
Отбасы – бала тәрбиесінің ең алғашқы ұжымы**

ОТБАСЫ

Отбасы — бірлесіп күн көретін туыстық қатынаста тұратын адамдар тобы. Балалар тәрбиесін жүзеге асырып, басқа да қоғамдық тұрғыдан мәнді қажеттіліктерді қанағаттандыратын некелік немесе туыстық қатынастармен байланысқан адамдар тобы.

Отбасының маңызды сипаты - оның қызметі, құрылымы және динамикасы болып табылады.

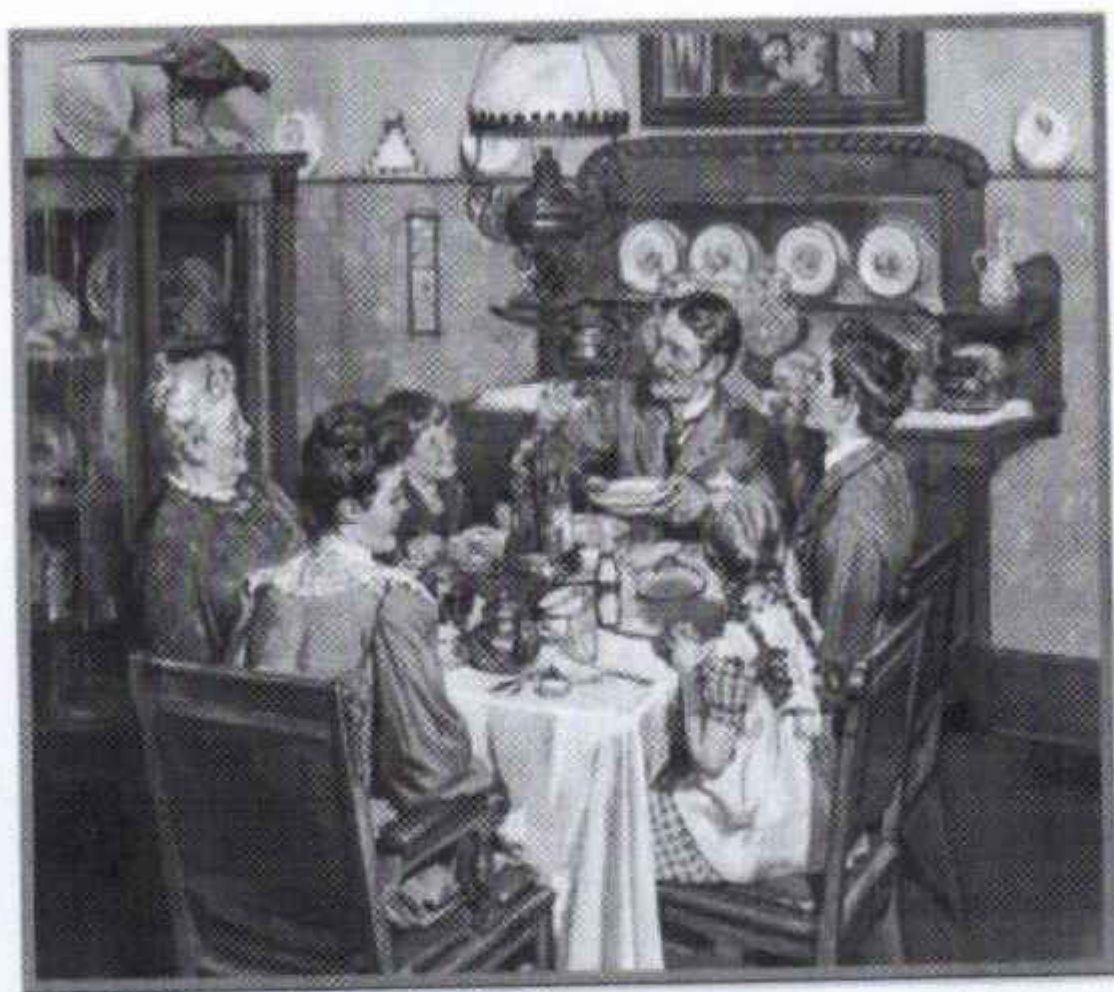
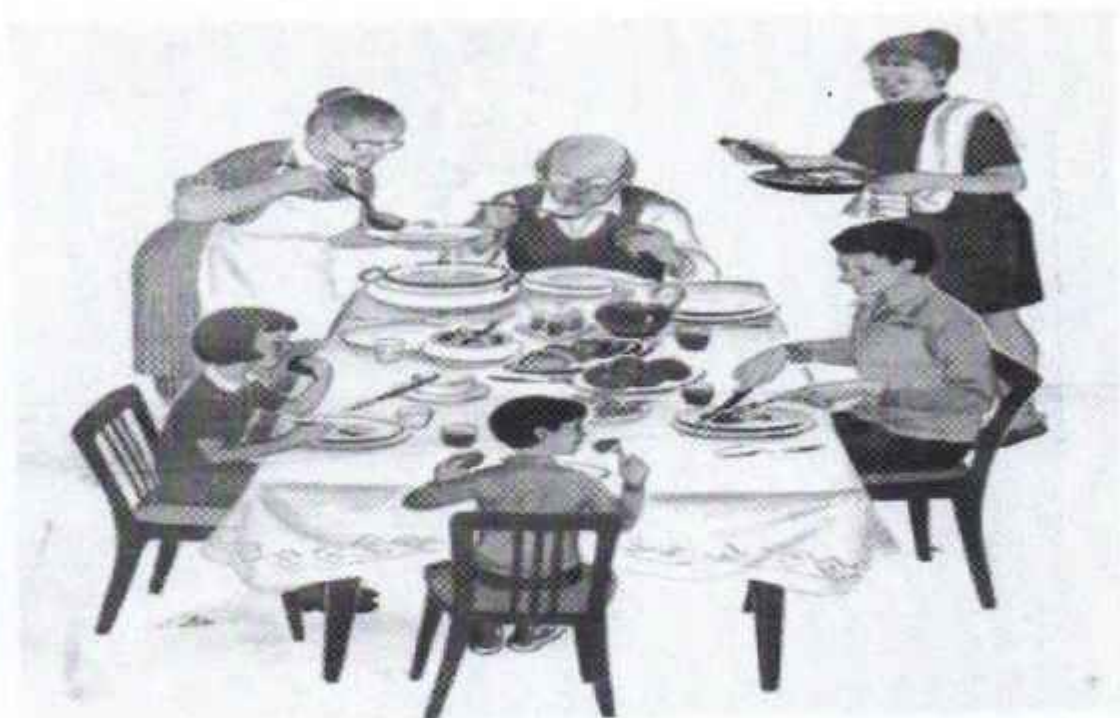

«Ана — отбасыдағы ең басты адам. Ана — отбасы бағушысы деген атқа ие болған. Ананы көптеген әдебиеттерде қолданады. «Жұмақтың кілті ана табанының астында» деп бекер айтпаған.

Отбасы мүшелерін айтып беріндер:

Балалы үй - базар

Отбасы мерекелері

Туған күн!

Аналар мерекесі

Бірлескен іс шаралар

«Балдәурен» бөбекжай – балабақшасында сәуір мен мамыр айларында ата – аналармен бірлесе отырып, балабақша ауласында көгалдандыру мен көріктендіру және ағымдағы жөндеу жұмыстары жүргізілді. Ия, әрбір ағаш қандай да бір тіршілік иесінің пайдасына асса, бір құс ұя салып, жемістерін жесе, бір адам көлеңкесін саялап, кәдесіне жаратса, осының өзі үлкен сауапты іс. Ағаштың экологиялық мәселені, ғаламдық жылынуды реттеуде және топырақты бекітуде де маңызы зор екендігі баршамызға аян. Қозмолдақ аулының жастары қай кезде де туған жердің әлеуетінің өсіп-өркендеуіне өздерінің сүбелі үлестерін қосып келе жатқаны айқын. Жастар қай салада болмасын өздерінің белсенділіктерін танытып келеді. Ата – аналар өз балаларымен келіп сенбілік ұйымдастырып балабақша ауласына гүлдер мен жеміс талдар отырғызды. Балаларды еңбекке баулу арқылы айналаны қоршаған әлеммен таныстырды. Табиғаттың пайдасы мен маңызын ұғындырды. Сондай – ақ, ұл балалармен келген ата – аналар балабақшадағы балалар ойнайтын алаңның бүлінген, сынған жерлерін жөндеді. Оған айғақ, жуырда аудан әкімінің жариялаған көктемгі-көркейту көгалдандыру және санитарлық тазалықтың екі айлығы басталысымен балабақшамызда «Бүкілқазақстандық ағаш отырғызу күні» бірінғай акциясы өткізілді. Балабақша ұжымы жаппай бірігіп тал отырғызу мен гүл егуге кірісті. Балабақша аумағында 50 дана тал мен гүлдің әр түрінен отырғызылды. Балабақша ұжымы алдағы уақытта біз осы еккен еңбегіміздің жемісін көреміз, балабақша ұжымы ауызбіршілікпен еккен гүлдерімізбен талдарымыздың жайқалып шығуына ат салысатынын айтты.

Қорыта келе: Еңбексүйгіш, батырмыз,

Жақсы іске жақынбыз.

Бақшамыздың төріне

Ағаш егіп жатырмыз.

Босқа қарап жатпаймыз,

Жаздай күтіп-баптаймыз!

Әдіскер: *Жеміс*

Жылысбаева Р